

Praksisudvalget ved Københavns Universitet

Årsberetning 2024

Marts 2025

Indhold

1. Praksisudvalgets arbejde i 2024.....	3
1.1. Praksisudvalgets medlemmer	3
1.2. Praksisudvalgets sekretariat	3
1.3. Praksisudvalgets møder	3
1.4. Praksisudvalgets behandling af sager	3
1.4.1. Nyanmeldte sager.....	3
1.4.2. Færdigbehandlede sager	4
1.5. Praksisudvalgets konference	4
1.6. Praksisudvalgets øvrige arbejde	5
1.6.1. Opdatering af retningslinjer for god videnskabelig praksis	5
1.6.2. NVU netværksmøde om videnskabelig uredelighed	5
2. Sager færdigbehandlet af Praksisudvalget i 2024.....	6
2.1. Færdigbehandlede sager med tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.....	6
2.1.1. Sag 84: Plagiering i ph.d.-afhandling	6
2.1.2. Sag 87: Plagiering og/eller manglende medfatterskab	6
2.1.3. Sag 93: Plagiering i ph.d.-afhandling	7
2.2. Færdigbehandlede sager uden tilfælde af tvivlsom forskningspraksis.....	7
2.2.1. Sag 74: Forfalskning (udeladelse af data i artikel).....	7
2.2.2. Sag 99: Fejlanalyserede data, brud på forfatterskabsreglerne	8
2.3. Sager afvist af Praksisudvalget.....	8
2.3.1. Sag 92: Plagiering af idé	8
2.3.2. Sag 94: Medfatterskab.....	9
2.3.3. Sag 97: Brud på data management-regler	9

1. Praksisudvalgets arbejde i 2024

Hermed afgiver Udvalget vedrørende ansvarlig forskningspraksis ved Københavns Universitet (Praksisudvalget) sin årsberetning for 2024.

1.1. Praksisudvalgets medlemmer

Praksisudvalget bestod i 2024 af følgende otte medlemmer, ét medlem fra henholdsvis det Juridiske (JUR), Samfundsvidenskabelige (SAMF), Humanistiske (HUM) og Teologiske (TEO) fakultet, og to medlemmer fra henholdsvis det Sundhedsvidenskabelige (SUND) og Natur- og Biovidenskabelige (SCIENCE) fakultet:

- Professor Mads Bryde Andersen (formand) (JUR)
- Professor Peter Sandøe (næstformand) (SCIENCE)
- Professor Ole Wæver (SAMF)
- Professor Gunner Lind (HUM)
- Professor Jesper Høgenhaven (TEO)
- Professor Jens Lykkesfeldt (SUND)
- Professor Peter Ditlevsen (SCIENCE)
- Professor Emeritus Gorm Greisen (SUND)

1.2. Praksisudvalgets sekretariat

Praksisudvalget betjenes af Forskning og Informationssikkerhed (F&I) i Universitetsadministrationen. [Udvalgssekretariatet](#) består af specialkonsulent Hege Sørensen og specialkonsulent Miriam Koktvedgaard Zeitzen.

1.3. Praksisudvalgets møder

Praksisudvalget afholdt fire ordinære møder i 2024:

- [19. november 2024, beslutningsreferat \(PDF\)](#)
- [9. september 2024, beslutningsreferat \(PDF\)](#)
- [3. juni 2024, beslutningsreferat \(PDF\)](#)
- [13. marts 2024, beslutningsreferat \(PDF\)](#)

1.4. Praksisudvalgets behandling af sager

1.4.1. Nyanmeldte sager

Elleve nye sager blev anmeldt til Praksisudvalget (PU) i 2024 (sag 94-104). Seks sager var fra SUND, fire sager var fra SCIENCE og en sag var fra JUR.

Af de elleve nye sager er en sag færdigbehandlet og to sager afvist i 2024.

1.4.2. Færdigbehandlede sager

Otte sager blev færdigbehandlet af PU i 2024. Fem sager var fra SCIENCE og tre sager var fra SUND.

Fire færdigbehandlede sager havde været til forudgående behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (NVU). I tre af sagerne var der tilfælde af tvivlsom forskningspraksis (sag 84, 87 & 93), mens der i en sag ikke var tilfælde af tvivlsom forskningspraksis (sag 74).

En færdigbehandlet sag blev kun behandlet af PU, som ikke fandt tilfælde af tvivlsom forskningspraksis (sag 99).

Tre sager blev afvist af PU i 2024. En afvist sag havde været til forudgående behandling i NVU (sag 92). To afviste sager blev kun behandlet af PU (sag 94 & 97).

Seks sager blev oversendt til NVU af PU i 2024. Tre sager sendt til NVU, anmeldt i henholdsvis 2021 og 2023, blev efter behandling i NVU sendt tilbage til PU. De tre sager blev henholdsvis færdigbehandlet (sag 74 & 93) eller afvist (sag 92). Tre sager sendt til NVU er nyanmeldte sager fra 2024, som endnu ikke er blevet afgjort i 2024 (sag 95, 98 & 101).

1.5. Praksisudvalgets konference

Praksisudvalgets formand professor Mads Bryde Andersen (til venstre) og næstformand professor Peter Sandøe (til højre) ved 2024 konferencen "Limits to data sharing?".

Praksisudvalget afholdt sin årlige konference den 19. november 2024 i Københavns Universitets festsal. Konferencen, med omkring 190 tilmeldte deltagere, blev afholdt på engelsk over emnet "*Limits for data sharing?*".

Konferencen fokuserede på grænser for deling af data i videnskabelig forskning, og de juridiske og etiske udfordringer, disse grænser skaber, i forhold til på den ene side at beskytte personlig information, national sikkerhed eller kommercielle interesser mv., og på den anden side sikre den størst mulige tilgængelighed af data. Ti oplægsholdere fra Københavns Universitet, PET og LERU præsenterede og diskuterede emnet.

Konferencens program kan findes på PU's hjemmeside: "[Limits for data sharing?](#)"

1.6. Praksisudvalgets øvrige arbejde

1.6.1. Opdatering af retningslinjer for god videnskabelig praksis

Praksisudvalget igangsatte i 2024 arbejdet med revision og opdatering af følgende retningslinjer, som efterfølgende publiceres på udvalgets hjemmeside:

- [Københavns Universitets vejledning om forfatterskaber til videnskabelige publikationer](#)
- [Forretningsorden for Praksisudvalget ved Københavns Universitet](#)
- [Praktisk tjekliste til studerendes deltagelse i forskningsprojekter](#)

1.6.2. NVU netværksmøde om videnskabelig uredelighed

Københavns Universitet var den 8. april 2024 vært for NVU's årlige netværksmøde om videnskabelig uredelighed for praksisudvalgenes sekretariater. Formand for NVU, landsdommer Mikael Friis Rasmussen, ledede mødet.

Sekretariatsmedarbejdere fra NVU, Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, DTU, Roskilde Universitet, Copenhagen Business School og Forsvarsakademiet deltog.

2. Sager færdigbehandlet af Praksisudvalget i 2024

2.1. Færdigbehandlede sager med tilfælde af tvivlsom forskningspraksis

2.1.1. Sag 84: Plagiering i ph.d.-afhandling

Sag 84 blev anmeldt af SCIENCE den 31. oktober 2022 med påstand om plagiering i ph.d.-afhandling i forbindelse med den indklagedes indlevering af afhandlingen til bedømmelse.

Anmelder vedhæftede en iThenticate-rapport, der viste mistanke om 51 tilfælde af plagiering, hvoraf 20 var alvorlige.

PU sendte sagen til NVU den 18. januar 2023. NVU afsluttede sagen den 19. januar 2024 og konkluderede, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

NVU vurderede dog, at sagen kunne indeholde tvivlsom forskningspraksis og sendte den tilbage til Københavns Universitet.

PU fastslog den 17. april 2024, at 17 tilfælde af plagiat udgjorde brud på normer for forskningsintegritet, og at den indklagede derfor havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

2.1.2. Sag 87: Plagiering og/eller manglende medforfatterskab

Sag 87 blev anmeldt den 4. maj 2023 med påstand om plagiering og/eller manglende medforfatterskab i forbindelse med en publikation, som både anmelder og den indklagede havde bidraget til. Den indklagede var tilknyttet SUND.

Anmelder mente, at anmelder uretmæssigt var blevet udelukket som medforfatter på en publikation baseret på anmelders arbejde, og at den indklagede havde plagieret anmelders arbejde ved at bruge det uden kreditering.

PU sendte sagen til NVU den 25. august 2023. NVU afsluttede sagen den 18. juni 2024 og konkluderede, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

NVU vurderede, at der var tale om en forfatterskabstvist og mulig tvivlsom forskningspraksis, og sendte sagen tilbage til Københavns Universitet.

PU fastslog den 9. oktober 2024, at den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved først at love anmelder førsteforfatterskab og derefter udelukke anmelder fra forfatterlisten, samt undlade at nævne anmelder under "*acknowledgements*".

Der har været en del mediebevågenhed om sag 87.

2.1.3. Sag 93: Plagiering i ph.d.-afhandling

Sag 93 blev anmeldt af SCIENCE den 13. december 2023 med påstand om plagiering i ph.d.-afhandling i forbindelse med den indklagedes indlevering af afhandlingen til bedømmelse.

Anmelder vedhæftede en iTenticate-rapport, der viste, at den indklagede havde brugt tekst fra to tidligere ph.d.-afhandlinger fra henholdsvis 2014 og 2020 uden at kreditere dem.

PU sendte sagen til NVU den 9. januar 2024. NVU afsluttede sagen den 18. juni 2024 og konkluderede, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

NVU vurderede dog, at sagen kunne indeholde tvivlsom forskningspraksis og sendte den tilbage til Københavns Universitet.

PU fastslog den 9. oktober 2024, at brugen af tekst fra ph.d.-afhandlingerne uden kreditering udgjorde brud på normer for forskningsintegritet, og at den indklagede derfor havde udvist tvivlsom forskningspraksis.

2.2. Færdigbehandlede sager uden tilfælde af tvivlsom forskningspraksis

2.2.1. Sag 74: Forfalskning (udeladelse af data i artikel)

Sag 74 blev anmeldt den 15. oktober 2021 med påstand om forfalskning (udeladelse af data i artikel) i forbindelse med en publikation som den indklagede var forfatter på. Den indklagede var tilknyttet SCIENCE.

Anmelder ville have undersøgt, om den indklagede havde tilbageholdt data, der kunne underminere konklusionerne i en artikel publiceret i 2020.

Efter en ekspertundersøgelse igangsat af PU blev sagen indsendt til NVU den 30. januar 2024. Den 15. oktober 2024 konkluderede NVU, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

NVU vurderede dog, at sagen kunne indeholde tvivlsom forskningspraksis og sendte sagen tilbage til Københavns Universitet.

PU afgjorde den 19. november 2024, at i lyset af NVU's konklusion, og baseret på den forelagte dokumentation og ekspertundersøgelsens resultat, kunne den indklagede ikke anses for skyldig i tvivlsom forskningspraksis.

Samtidig bemærkede PU, at sagen befandt sig i en gråzone, og at der fremadrettet er behov for, at tidsskrifterne har strammere regler for fremlæggelse af data, end det var tilfældet her.

Der har været en del mediebevågenhed om sag 74.

2.2.2. Sag 99: Fejlanalyserede data, brud på forfatterskabsreglerne

Sag 99 blev anmeldt den 27. juni 2024 med påstand om fejlanalyserede data og brud på forfatterskabsreglerne i forbindelse med et manuskript, som både anmelder og den indklagede havde bidraget til. Den indklagede var tilknyttet SCIENCE.

Anmelder mente, at den indklagede havde presset forfattergruppen, der stod bag manuskriptet, til at bruge fejlanalyserede data, til at ændre manuskriptet og til at ændre forfattertilknytningen uden forfattergruppens godkendelse, samt at have kommunikeret på en upålidelig måde. Anmelder ønskede desuden at blive tildelt førsteforfatterskab på manuskriptet.

PU afgjorde den 9. oktober 2024, at der ikke var tilstrækkelige beviser, der understøttede anmelders påstande, og at den indklagede derfor ikke var skyldig i tvivlsom forskningspraksis.

2.3. Sager afvist af Praksisudvalget

2.3.1. Sag 92: Plagiering af idé

Sag 92 blev anmeldt den 31. august 2023 med påstand om plagiering af idé i forbindelse med udvikling af et videnskabeligt felt, som både anmelder og den indklagede er del af. Den indklagede var tilknyttet SUND.

Anmelder mente, at den indklagede havde plagieret anmelders idé fra starten af 1990'erne, og brugt den til at opnå en fremtrædende position inden for sit videnskabelige felt.

PU sendte sagen til NVU den 10. januar 2024. NVU afsluttede sagen den 28. juni 2024 og konkluderede, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

NVU vurderede dog, at sagen kunne indeholde tvivlsom forskningspraksis og sendte den tilbage til Københavns Universitet.

PU afviste sagen den 9. oktober 2024, da den omhandlede forhold, der var over 30 år gamle, hvilket overskrider forældelsesfristen på 5 år i "[Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed](#)" §11.

PU kan i særlige tilfælde se bort fra forældelsesfristen, men fandt i dette tilfælde ingen grund til at fravige fristen. Sager om videnskabelig uredelighed har ingen forældelsesfrist.

2.3.2. Sag 94: Medforfatterskab

Sag 94 blev anmeldt den 3. januar 2024 med påstand om manglende medforfatterskab i forbindelse med en artikel som anmelder havde bidraget til. Den indklagede var tilknyttet SUND.

Anmelder ønskede genoptagelse af to tidligere sager (sag 67 & 80), hvor anmelder mente at have ret til medforfatterskab, fordi anmelder havde bidraget væsentligt til en artikel (Vancouver-kriterie 1).

I de to tidligere sager fastslog PU, at den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved ikke at invitere anmelder som medforfatter. PU's beslutning var baseret på en tidligere forfatterskabsaftale, og PU valgte ikke at vurdere anmelders indsats ift. Vancouver-reglerne.

I den nye anmeldelse ønskede anmelder, at PU vurderede, om anmelder havde bidraget væsentligt til artiklen og dermed havde ret til medforfatterskab.

PU afviste sagen, da sagens substans allerede var behandlet tidligere, og der ikke var fremlagt nye oplysninger i sagen.

2.3.3. Sag 97: Brud på data management-regler

Sag 97 blev anmeldt den 31. maj 2024 med påstand om brud på data management-regler i forbindelse med forsinkede overførsel af anmelders data. Den indklagede var tilknyttet SCIENCE.

Anmelder mente, at ledelsen på det institut, hvor anmelder tidligere var ansat, forhindrede anmelder i at tage sine data fra KU med til sin nye arbejdsplads, hvilket strider mod KU's regler om data management.

PU konkluderede den 9. oktober 2024, at sagen ikke kunne behandles som tvivlsom forskningspraksis, da handlingerne blev udført af den indklagede som administrativ leder og ikke som forsker. Sagen blev derfor afvist.

PU ønskede dog at gøre rektoratet opmærksom på hændelsesforløbet, da den indeholdt elementer af principiel karakter, herunder en tilsyneladende unødigt forsinkelse i overførslen af forskningsdata fra KU til den nye institution.